

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Кооперативні форми виробництва і обслуговування
в сільському господарстві**

освітньо-наукова програма Економіка підприємства
спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь доктор філософії

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій

Розробник:
Пантелеймоненко Андрій – професор
кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин,
д.е.н., професор

Гарант ОНП:
Самойлик Юлія – професор кафедри
економіки та міжнародних економічних
відносин, д.е.н., професор

Полтава 2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Кооперативні форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Пантелеймоненко Андрій , д.е.н., професор Контакти: ауд. 420, навчальний корпус № 4 e-mail: panteleimonenko.andrii@pdaa.edu.ua , тел.: 0509423619, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/panteleymonko-andriy-oleksiyyovych
Рівень вищої освіти	доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни «Кооперативні форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві» – сформувати розуміння особливостей організації і функціонування сільськогосподарських виробничих та обслуговуючих кооперативів, як суб'єктів господарювання в аграрному секторі національної економіки.

Основні завдання навчальної дисципліни «Кооперативні форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві»: з'ясувати сутність виробничої та обслуговуючої кооперації; дати загальну характеристику основних причин створення кооперативних форм виробництва і обслуговування в сільському господарстві; визначити функціональні особливості виробничих та обслуговуючих кооперативів; обґрунтувати значення кооперативних форм господарювання для розвитку сільського господарства; спрогнозувати перспективи розвитку виробничої та обслуговуючої кооперації України.

Компетентності:

загальні:

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми і проводити наукові дослідження на відповідному рівні.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час дослідницької діяльності та вирішення комплексних проблем в галузі економічної науки.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 2. Здобуття глибинних знань з економіки, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових економічних знань, оволодіння відповідною термінологією.

СК 3. Здатність працювати самостійно у проведенні наукового пошуку, оцінювання і узагальнення одержаних результатів дослідження, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері економіки.

СК 4. Здатність до пошуку, оброблення та критичного аналізу інформації з різних джерел, залучення широкого кола наукових джерел.

СК 5. Здатність застосовувати методологічний інструментарій, обирати відповідні методи та інструменти наукових досліджень у сфері економіки.

СК 7. Вміння розробляти і обґрунтовувати рекомендації, що мають практичну значущість для досліджуваних суб'єктів господарювання на мікро- та макрорівнях в поточному і в перспективному періодах

Програмні результати навчання:

ПРН 11. Вміти планувати, організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері економіки, результати якого мають наукову новизну

Програма навчальної дисципліни

Тема 1 Теоретичні основи організації кооперативних форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві

Тема 2. Сутнісні характеристики поняття «аграрна кооперація»

Тема 3. Сектор соціальної економіки («третій сектор») у сільському господарстві

Тема 4. Особливості організації та функціонування сільськогосподарської виробничої кооперації

Тема 5 Особливості організації та функціонування сільськогосподарської обслуговуючої кооперації

Тема 6. Особливості аграрної кооперації України

Тема 7. Перспективи розвитку кооперативних форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві України

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год

Кількість кредитів 4.

Форма семестрового контролю залік

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	(051АС ЕКОН дфд 2021)			
	усього	у тому числі		
лекції		практичні	самостійна робота	
Тема 1. Теоретичні основи організації кооперативних форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві	20	4	4	12
Тема 2. Сутнісні характеристики поняття «аграрна кооперація»	15	2	2	11
Тема 3. Сектор соціальної економіки («третій сектор») у сільському господарстві.	18	2	4	12
Тема 4. Особливості організації та функціонування сільськогосподарських виробничих кооперативів	15	2	2	11
Тема 5. Специфіка організації та функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів	18	2	4	12
Тема 6. Особливості аграрної кооперації України	17	2	4	11
Тема 7. Перспективи розвитку кооперативних форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві України	17	2	4	11
Усього годин	120	16	24	80

1. Поточний контроль

1.1. Опитування.

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти (051AC_EKON_дфд_2021)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
5	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни повно і правильно визначив сутність процесів і явищ, обґрунтував відповідь, виявив навички ведення аргументованої полеміки, здійснив всі розрахунки точно і правильно, зробив висновки за кожним з блоків аналітичного завдання та узагальнює матеріал в цілому
3	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці вище мінімально необхідного, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни правильно визначив сутність процесів і явищ, обґрунтував відповідь, здійснив розрахунки та зробив висновки за кожним з блоків аналітичного завдання, однак у відповідях і розрахунках припускається неістотних помилок
2	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував мінімально необхідний рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни довів факт володіння основами економічних знань, правильно визначив сутність процесів і явищ, здійснив найпростіші розрахунки та зробив висновки на рівні констатації отриманого результату
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не продемонстрував володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, не виявив знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови

		моделей розвитку економічної сфери: не готовий до відповіді, неспроможний висвітлити питання (або питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками), не виявляє ознак розуміння основної суті питань, не може зробити найпростіші розрахунки, висновки та узагальнення;
--	--	---

1.2. Виконання вправ на практичних заняттях

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти здобувачів вищої освіти
(051АС_ЕКОН_дфд_2021)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
5	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію (90-100 % правильно виконаних тестових завдань)
3	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень (74-89 % правильно виконаних тестових завдань)
2	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності (60-73 % правильно виконаних тестових завдань)
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (0-59 % правильно виконаних тестових завдань)

1.3. Розв'язування тестів

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти здобувачів вищої освіти
(051АС_ЕКОН_дфд_2021)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
2	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію (90-100 % правильно виконаних тестових завдань)
1,5	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень (74-89 % правильно виконаних тестових завдань)
1	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності (60-73 % правильно виконаних тестових завдань)
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (0-59 % правильно виконаних тестових завдань)

1.4. Контрольна робота

Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти здобувачів вищої освіти
(051АС_ЕКОН_дфд_2021)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
16	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: обсяг виконаних завдань становить 90-100 % від загального обсягу
10	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: обсяг виконаних завдань становить 71-90 % загального обсягу

4	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на мінімально необхідному рівні: обсяг виконаної роботи становить 50-70 % загального обсягу
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання: обсяг виконаних завдань становить менше 50 % від загального обсягу

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
051АС_ЕКОН_дфд_2021)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	контрольна робота	
Тема 1. Теоретичні основи організації кооперативних форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві	5	5	2		11
Тема 2. Сутнісні характеристики поняття «аграрна кооперація»	5	5	2		11
Тема 3. Сектор соціальної економіки («третій сектор») у сільському господарстві.	5	5	2		11
Тема 4. Особливості організації та функціонування сільськогосподарських виробничих кооперативів	5	5	2		11
Тема 5. Специфіка організації та функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів	5	5	2		11
Тема 6. Особливості аграрної кооперації України	5	5	2		11
Тема 7. Перспективи розвитку	5	5	2		11

кооперативних форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві України					
				16	16
Всього	35	35	14	16	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Закон України Про сільськогосподарську кооперацію. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469/97-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Жураковська Л. А. Сільськогосподарська кооперація як чинник стимулювання структурних зрушень у сільськогосподарському виробництві в Україні. К.: НІСД, 2020. С. 1-6.
3. Міракін В.В. Розвиток сільськогосподарської кооперації зарубіжних країн. 2018. Випуск 25. С. 25-32.
4. Пантелеймоненко А. О. Аграрна кооперація в Україні: теорія і практика: монографія. Полтава: РВЦ ПУСКУ. 347 с. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/6281>
5. Саковська О. М. Економіко-правові основи розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні. Економіка та держава 2020. № 1. С. 92-96.
6. Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація. Навч. посіб.; уклад. Рудік О. ; консулт. Бондарчук В., Гриценко М. К.: Канадське бюро міжнародної освіти, 2019. 190 с.
7. Ульяновченко О.В., Пантелеймоненко А.О., Рижик І.О., Фінашина Г.В., Хлопоніна-Гнатенко О.І. Сільськогосподарські кооперативи: теорія і практика: монографія. Харків: Смуґаста типографія, 2015. 273 с.
8. Ярема Л.В. Сільськогосподарські кооперативи: проблеми і перспективи. Економіка і суспільство. 2018. Випуск 19. С. 276-281.

Допоміжні

- Гончаренко В.В., Пантелеймоненко А.О., Пожар А.А., Гончаренко Д.В. Кооперативи у сфері ІТ: існуючий досвід та можливі моделі. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 3(94). С. 108-117.
1. Пантелеймоненко А. О., Гончаренко В. В. Рижик І. О. Кооперативи в сфері шкільної освіти як складник соціальної економіки. Науково-виробничий журнал. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. Випуск 2 (113). С. 147-155
 2. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В., Касьян С.А... Кооперативне кредитування: перспективи застосування підходів Ф.В. Райффайзена в аграрному секторі України. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. Вип. 6(39). С. 56-67.
 3. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В. Кооперативи у сфері рекреаційних послуг: досвід США. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. Випуск 3(36). 2019. С. 154-163
 4. Honcharenko V., Panteleimonenko A., Pozhar A., Stetsenko V. Cooperatives in IT sector: theoretical and practical aspects. *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*. Vol. 7. No. 2. August 2019. P. 597-607. URL: <http://pen.ius.edu.ba/index.php/pen/article/view/570/327>
 5. Honcharenko, V., Panteleimonenko A., Pozhar, A., Sobchak, H., Klymenko V. Socially Oriented Model of Providing Medical and Dental Services in The Industry 4.0. *Estudios de*

Economía Aplicada. Vol. 38, No 3 (1). 2020. P. 1-10. URL:
<http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/issue/view/The%20Recent%20Economic%20Trends%20and%20their%20Impact%20on%20Marketing>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. bv.gov.ua/ - сайт бібліотеки ім. В.І. Вернадського
2. <http://www.rada.gov.ua/> - сайт Верховної Ради України
3. www.visnuk.com.ua – сайт журналу «Вісник податкової служби України»
4. http://lib.pdaa.edu.ua/mainlist?0=ip_login_no_cache%3D1fbd2afb8102898f7bf8a0d0335899
94 електронна бібліотека ПДАА
- 5, Господарський кодекс України від 16.01.2003. № **436-IV**. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>